

Solberg

Høgt og fritt ligger garden - helt oppe på åsen. Der er et utsyn så fagert at en må leite langt for å finne slikt. Enten en står nere på garden og ser mot sør og øst og har fjorden djupt nere og har hele bygdelaget av Eidsvoll helt ut til Nes og Ullensaker, -eller på Topphaugen og ser øst og nord til Stange, Romedal og Løten.

Men enda finere er utsynet oppe på øverste Stuhaugen. Ikke noe sted på lang lei skinner sola så tidlig og synker så seint i vest. Var det kanskje der på dette Solberget bygdelaga møttes og hilste sola? Og så fikk garden navn etter det.

Der kan det ha bodd folk langt tilbake. Ei skaftholøks av stein er minne om at folk i alle fall har ferdes der i steinalderen.

Høgda over havet er omtrent 330 m. Sist på 1500-tallet finner vi Solberg-navnet for første gang. Skrivemåten var Solbergh og Solberrig i 1588, Solberrigh i 1616, Soelberg i 1651 og Solberg i 1665.

Q. Rygh forklarer navnet slik: «Et sted der man ser solen går ned». Solberg har vært delt noen ganger, slik at det har vært to brukere der på samme tid. Det var tilfelle sist på 1600-tallet -og fra 1776 til omkring 1825. Husa har stort sett ligget på samme sted som nå, i alle fall i nyere tid.

Hovedbygningen er eldst. Den er fra tidlig på 1700-tallet, restaurert i 1819 av Ole Olsen Solberg og ombygd, tilbygd og påbygd til to fulle høgder i 1902 av Anton Solberg. David Solberg ominnredde den i 1951. Strøsset er gammelt. Anton Solberg bygde det om i 1900. Bua er satt opp av Gulbrand Solberg i 1835. Låve fra 1912. fiøS fra 1898, potetkjeller med vognskjul bygd 1922 og grisehus i 1915. Tidligere var det smie og badstu, den siste revet i 1917. Smia var i bruk til 1935. Det var utlåve i Snabelland, sommerfjøs og sauhus på Tajet og grisetræde med grisehus vest for Flåen.

Innmarka har engang vært delt i to, men det er uråd å si hvor delet har gått. Den grenser mest til egen skog. Enga grenser i nord-øst mot Bålsrud, og i nord-vest ligger Stu-åkrene mot Jonsrud.

Marknavn: Ingebørslia, Svartneshauen, Kjellerbuhauen, Berjebakken, Hommedalsbakken, Krestenhauen, Lykkja, Gråtrudbakken, Veslelia, Stuen, Botten, Gråbakken, Ilromælingen, Smyukroken, NyIendet, Langrompa og Uslålig.

Topphaugen ligger ner for Søstun Stuen. Dit hadde ungdomslag, avholdslag og andre utflukter om sommeren. Det var ryddet en plass for stein og kjerr, der ungdommen kunne leike eller danse. En og annen gjorde opp en kaffevarme når «matsekkern» skulle fram. Og der var også talere. Sokneprest, seinere biskop, Berggrav talte t.d. over emnet «Ekte og uekte kultur» på ei utflukt ungdomslaget hadde i juli 1919. Det vart slutt på Topphaug-turene sist i 1950-åra.

Skogen var i sameie med Bålsrud og Bjørndal til 1843. Den går helt ned til Mjøsa, og grenser i Sør mot skog i Eidsvoll, i vest mot Stor-Byua, og i nord mot skog for Jonsrud og Bålsrud.

Navn i skogen: Skjellgrindshauen, Svartputten, Berntmyra, der Bernt Gulbrandsen Bjørndal dyrket opp og prøvde å så havre engang i ungdommen, Siktedaln, Tol-myra, Svartila, Smyutumta, Snabland, Innleggen, Kampemyra, og nere ved Mjøsa Sleppa, Kudaln og Støødden.

Bekken Migern stuper seg ner i fjorden i bratteste Solbergs-berga. Gjertrudsvegen kalles en tømmerveg som går på baksida av Iåven og kommer ner på Kroktengen. Den har Ole Kristoffersen Brekkedal, «Gjertrudsen» laga.

Seter har det ikke vært. Hamninga lå rundt innmarka.

Det er nevnt at Botshaug i Eidsvoll hadde seter på Solberg i 1615. Kvern var det i Migerbekken fra 1600-tallet. Den lå litt ovafor riksvegen, og tre damfester var synlige lenge. Først på 1800-tallet vart kverna flyttet opp til Stor-Byua. Mellom Byua og Fløyta var det ei sammalskvern, og i hellinga ner for Fløyta var det sikte.

Ved kverna der var det at Gulbrand Solberg møtte ei slik fin jente. Han hadde kjørt opp korn, og kom heimefra og skulle ligge der og male. Da han hadde fdt stelt i stand og kverna var i gang, var det blitt kvelden. Så ville han ha seg mat. Et saubein spekekjøtt hadde han med seg. Det tok han fram, og også noe flatbrød. Han tok til å skjære og eta. Med ett sto det ei nauende pen jente inne i kvernhytta. Hun ba så pent om å få kjøttbeinet, så skulle han få lære å spilleå fele. Det hadde han alltid hatt slik lyst til å lære. Han så litt på jenta. Så skar han av den største kjøttklumpen og kastet beinet bort til a. Hun

Feiring bygdebok

tok det opp, så på det og sa: «Bein, men itno på. Stelle, men itte slå.» Og slik vart det. Hans make til å stelle felene fantes ikke på lang lei. Men spille fele grei - de han ikke på noe vis.

Husdyrhold og areal i dag

Solberg fødde i alminnelighet 3 hester, 13 storfe, 4 ungfø, 5 griser og 30 høner. Nå (1978) er det ingen besetning unntatt en hest. Der er kornproduksjon. Innmarka er 100 mål, skogen 2000 mål. Folketallet i dag er 3

Folketallet

År	Bondefolk	Tjenestefolk	Husmannsfolk
1711	6	2	
1801	15		3
1865	8	2	17
1875	8	3	8
1891	5	2	5

Matrikelgarden Solberg

Gardsnr, 224. Bruksnr. 1. Matrikelnr. i 1887 var 36, l.nr. 81 og 82. Gammel skyld 7 lispund tunge. Skyld 7 skyldmark 15 øre. Eldste matrikelnr. 151.

På slutten av 1500-tallet vart garden tatt opp av øde. I 1588 er den oppført i jordeboka over kongegodset, og fikk da 1 album i vissøre-skatt. Ti år etter var denne skatten forhøyet til 4 vissøre.

Året 1615 betalte brukeren 2 daler i bygsel og «første tage.» I 1616 var det også 4 album vissøreskatt i «Solberrig -et støche schoff och nu begyndis at oprydis.»

I 1624 vart garden regnet for ødegard. Den fødde minst 4 kuer. Skyld 7 lispund tunge.

Og Sevald Solberg betalte i 1627 1 ort 5½ skilling i 3. års tage. Garden var da blitt halvgard, fødde minst 8 kuer.

I 1643 er skylda oppført til ½ skippund tunge. Men den var 7 lispund i 1651, da Hågen betalte 1 daler i skatt. Og denne skylda sto ved lag siden. Skatt 1651-521 ort 21 skilling, 1654-5516 skilling, 1657-58 20 skilling og det samme for 1666-67.

Hågen betalte også bygningsskatt for åra 1627, 1628-33 og 1633-45. Denne skatten gikk til bygging av Akershus slott. I 1651 var jordskatten 1 daler.

Tienden var i 1661 1/8 tønne blandkorn, 1½ tønne havre og skatt 2 dl. Fastsatt tiende i 1665: 4 settung blandkorn, 1 tønne 8 settung havre, 8 merker ost og ½ kvartel humle.

Tienden i 1700 var 4 settung blandkorn, 2 settung havre, 1/4 settung erter og 1/4 pd. humle.

I 1723 fikk garden matrikelnr. 151. Da var tienden 5 skjepper blandkorn, 1 tønne 7 skjepper havre, 3 skålpund ost og skatt 1 dl. 4 sk. Kontribusjonsskatt.

År 1700: Leilendingsskatt 1 rd. 30 ort, proviantsskatt 164/5 ort, soldatkistepenger 161/5 ort, vissøre 1½ ort, skatt 7 ort.

1723. Leilendingsskatt 3 rd, odelsskatt 1 ort 12 sk., leding 1 ort, vun den 1 rd 1 ort, toldene 1 ort 8 sk.

Årlig tiende: 5 skjepper blandkorn, 1 tønne 7 skjepper havre, 3 skål- pund ost, penger 2 rd 3 mark 13½ sk.

Offisielle oppgaver over husdyrhold og utsred

År	Hester	Kuer	Ungdyr	Sauer	Griser	Bl.korn	Havre
1657	2	9		6		1/4 tn.	¼ tn, 2 skj.
1661	2	7	4	7		1/8tn.	3 ¼ tn.
1665	2	7	4	5		8 set.	3 tn. 8 set.
1682						1/2 tn.	5 kvartel.

Feiring bygdebok

1665: «Hafuer skog til gjerdefang och ildebrende. Samt ringe rødeland och hummelhauge.»

I 1723 var det *en* eier og bruker. Ingen husmannsplass. Der var skog til «husfornødenhet» - og hamn. De hadde kvern, der de malte kornet de trengte. Garden lå høgt, og de sådde 1 tønne blandkorn og 6 tønner havre hvert år. De høstet 24 lass høy, og med det fødte de 2 hester, 13 kuer og ungdyr, 8 sauer og 8 geiter .

I 1802 hadde de 4 hester og 10 kuer og ungdyr, og det samme i 1818.

Sådd i 1845, alt i tønner: 3/8 rug, 1 3/8 bygg, 12 blandkorn, 1 erter og 11 tønner poteter .

Buskap i 1845: 3 hester, 16 kuer og ungdyr, 27 sauer og 1 gris.

Der var to husholdninger, en husholdning var sjøleierfolk og en husmannsfolk. I alt var der 10 menn og 5 kvinner. Av dem var det 2 tjenestejenter, en husmannsfamilie med jord og 2 husmenn uten jord.

Størrelse og buskap i 1865: 80 mål dyrket, 163 mål skrabb, steinet og bratt. 8 mål utslått. Høstes 4½ skippund høy. 30-40 mål kan oppdyrkes. Der er svært steinet. Skog 2.300 mål. 3 hester, 11 storfe, 5 ungfø, 24 sauer og 2 griser. Ikke tilstrekkelig hamn i nærheten.

Sådd i 1865; alt i tønner: 1 rug, 1 bygg, 7 blandkorn, 4 havre, 1 erter, 14 poteter og 1/8 p.lin.

Høstet i 1865, alt i tønner: 2 rug, 8 bygg, 35 blandkorn, 16 havre, 3 erter, 84 tønner poteter og 117 skippund høy.

Der er skog til husbruk. Av den kan det selges for ca. 30 spd netto i året. Et lite vannfall med en liten kvern, som bare maler til eget husbruk. Garden ligger høgt, så kornet ofte ikke modnes. Det tas endel løv. Noget tungbrukt.

Buskap i 1875: 3 hester, 8 kuer, 1 okse over to år, 5 ungfø, 2ø sauer, 2 griser .

Sådd i 1875, alt i tønner: 1/4 rug, 1½ bygg, 7½ blandkorn, 1 erter, 1/8 vikker, 10 tønner poteter og 8 skålpund grasfrø.

Eiere

I 1588 var Solberg krongods, så kongen var eier. I 1624 var Gulbrand Olsen Julsrud eier av halve garden. Han var bruker på Julsrud i Eidsvoll 1600-31. I 1658 var Erik Halvorsen Frilset i Eidsvoll eier av denne halvparten. Han var bruker 1619-66 på Vestre Frilset. 1666: Kongens fut baud på tinget fram halvparten av Solberg til salgs, men folk svarte at ingen hadde råd til å kjøpe den. I 1690 var kaptein Jørgen Hansen Palm blitt eier av disse 3½ lispund tunge i Solberg, og han solgte dem den 3/1 1690 til oberst Casper Herman Housmann. Haagen Hansen, bruker i Solberg, kjøpte Erik Frilsets halvdel for 24 rd den 9/9 1658. Skyld 3½ lispund tunge. Tambur Anders Eriksen fikk skjøte på en halvpart den 28/10 1693. Anders Kristensen, bruker i Solberg, fikk skjøte på hele garden, h.h.v. i 1712 og 1729. Siden har brukerne vært eiere.

Brukere

Sevald Gudmundsen er nevnt 1588- ca. 1645. Han tok kanskje garden opp av øde. Seinere er brukerrekkja nærmest sammenhengende.

I HaagenHansen,f.1584,d.1681.Br.1654-81. Vareieravdethalve av garden fra 1658. Hans Sønn brukte det åndre halve fra 1661.

II. Jon Haagensen, f. 1634, g.m. Mari. Brukte hele garden fra 1681. Haagen utstedte gavebrev i 1681 til sin Sønn Jon på alt han eide både løst og fast, særlig nevnt 3½ lispund i Solberg. Dette skulle han ha til det viste seg hvor store utgifter han komtil å få på grunn av forsørgelse av sin far. Hvis det vart store utlegg, skulle hans søsken godtgjøre han for dette. Bernt nevnes også i 1682 som eier og bruker av halve garden.

III. Mari, enke etter Jon, og Mikkell Olsen, kanskje gift med Jons Søster, var brukere i 1686 til etter 1694. Mikkell stelte seg slik at det vart reist straffesak mot han i 1694. «På grund av hans formastelige adferd mod hans nabo Oluff Solberg og hans hustru og lille søn i deres egen stue med hug

Feiring bygdebok

og slag og æreskjendelser så grovelig begået, at han efter loven til så store bøter er hjemfalden som hans boslodd neppe tilstreker, og han den ene tid efter den anden sig fra retten undraget, så kiendes for rett: Såfremt Michel Solberg ikke stiller fogden fornøden caution inden ½ måneds forløb, inden hvilken tid hans bo og formue bør registreres til de forlagte bøters betaling, som er for hårdrag og brug på Oluff og hans hustru, bøter for hver trende 6 lodd sølv, item for husfred 40 lodd sølv til K. Ma. - og Michels vederpart forfalden, da haver fogden rett til at lade hans person arestere. Og Oluffs hustrus ærlige navn og rykte at være og blive uskadet og uforkleinet i alle måder. »

IV. Ole Jonsen er vel den Oluff Solberg som er nevnt ovenfor. Br. 1688-93 av 3½ lispund tunge. Han var trulig sønn til Jon Haagensen og Mari. Ole Nilsen kaltes bruker av den del kongen eide i 1689.

V. Anders Kristensen Solberg, g.m. Marthe Pedersd. Dorr, d. etter 1752. I Hurdal bygdebok står at Anders var bror til Embret Kristensen, bruker i Rognlien i Hurdal 1694-1734, og at Kristen Stensjøen var far deres. Marthes foreldre var Peder Olsen Dorr, d. 1717 og Johanne Halvorsdatter fra Røysi, bruker 1665-1717 i Negarn Dorr ved Minne. Sammen med Ola Brustad, «Brustadkongen» i Hurdal, sto Peder Dorr for bygginga av den nye kjerka i Feiring i 1693. Br. 1712- etter 1729. Tjenere i Solberg i 1711 var Peder Karlsen og Anne Larsdatter .

Anders fikk skjøte på 3½ lispund tunge, tinglest 9/1-1712 og på 3½ lispund, tinglest 3/7-29, og eide da hele garden. Barn: Ole, neste bruker. Ellen, g.m. David Kristoffersen Tosterud. Sigrid, g.m. Ole Nilsen Berger, br. 1719-37 i Nordstun Berger, g.2.g.m. Gulbrand Kristoffersen Dønnum, br. 1743 i Nystun Julsrud. Berte.

VI. Ole Andersen Solberg, d. 1752, g.m. Anne Nilsdatter, d. 1754. Anne var halvsøster til Ole Gulbrandsen fra Nannestad, bruker 1681- 1715 i Nordstun Sandholt, Eidsvoll. Ole Andersen Solberg var bruker fra etter 1729 til 1752. Han eide bare halve garden, for hans mor hadde den andre halvparten så lenge hun levde. Hun var kanskje gift igjen. - Han lånte 50 rd i 1752 av Steffen Andersen Bjørnstad mot pant i 3½ lispund tunge. Barn: Marthe, g.m. neste bruker. Randi, f. 1737, g.m. Kristoffer Jensen Byrud. Anne, f. 1739, d. 1764. Anders, f. 1743, d. før 1764. Nils, f. 1748, d. før 1754. Berte, f. 1748, g.m. Gudmund Steffensen Solberg. Johanne, f. 1750. Det var skifte etter Ole Andersen den 1/8-1752. Bruttoen var 211 rd 3-16. Formynder for Marthe og Randi var David Kristoffersen Tosterud, mannen til deres faster Ellen. Formynder for Anders og Anne var deres søskenbarn Johannes Ulvin. Formynder for Nils var hans fars søskenbarn Lars Larsen Lynes, f. 1714, br. 1753- 71 i Sjøstun Lynnes. Hans far var fra Dorr, så Lars Lynes var Marthe Solbergs brorsønn. Formynder for Berte og Johanne var Kristoffer Olsen Skrårud, br. 1733- 73 på Skrårud. Han var mannen til Berte Olsdatter fra Nordstun Sandholt, deres mors brordatter. Fordringhavere i boet var Steffen Andersen Bjørnstad (50 rd.), skolemester Hans Olsen, tjenestedrang Ole Bertelsen, David Tosterud og Gulbrand Bålsrud. Vurderingsmann var bygdelenmann Peder Gulbrandsen Dønnum. Han skulle også ha skatten som Eidsvoll fattigkasse tilkom. To år etter, den 27/6-1754, var skifte etter Anne Nilsdatter. Da var Marthe gift, og mannen hennes var formynder for de to yngste, Berte og Johanne. Vurderingsmenn var Gulbrand Haug, David Bjørndalen og Peder og Lars Bålsrud.

VII. Dragon Ole Johnsen Byrud, f. 1730, d. 1784, g. 1. g. m Marthe Olsd. Solberg, f. 1734, d. 1764, g. 2. g.m. Malene Nilsd. Garsjøen, Hurdal, f. 1747, d. 1825. Hans far var John Olsen fra østgarn Venger, bruker i Byrud før 1760. Malenes foreldre var Nils Larsen og Mari Einersd. fra Almlie, bruker fra før 1760 til 1779 i Nordgarn Garsjøen i Hurdal.

Br. 1752-76, til 1784 br. av det hele. Ole Johnsen fikk skjøte av Ole Andersens arvinger i 1765 for 140 rd. Ole Johnsens bror Kristoffer, f. 1735, d. 1821, var gift med Marthes søster Randi. Han var bruker i Okarn Byrud 1760-90. Den tredje broren, Kristen, f. 1740, g.m. Ragnhild Persdatter, var bruker i Negard Byrud 1760-90. I 1770 bygslet Ole Johnsen plassen Stuen bort til sin svoger Gudmund Steffensen. Ved skiftet etter Marthe i 1764 var boets aktiva 156 rd 2-12, og boets passiva 133 rd- 2 ort. Ole Hansens Brekkedal og Ole Eriksen Askheim var vurderingsmenn. Ole Johnsen solgte halve garden til sønnen Ole for 150 rd. Skjøte 2/12 1776. Det var meningen at broren Nils skulle ha den andre halvdel. Barn i l. ekteskap: Marthe, f. 1751, g. 1778 m soldat Kristoffer Olsen Brekkedal. Ole, neste bruker. Anne, f. 1756, g. 1778 m Kristian Steffensen Solberg, husmann i Solberg. Kjøpte Arstun Sø-Myrer i 1788. (Barn: Jon på Søndre Myrer og Ole i Nordstun Nordre Myrer).

Rangdi, f. 1763, g. 1782 m enkemann Kristian Paulsen Lium. I Jonsrud. Ole Johnsens barn i 2. ekteskap: Mari, f. 1767, g. 1794 m Gulbrand Tjøstelsen i Almlie. Kjøpte seinere Trandum. (Barn: Katrine, g.m. Jens Byrud på Røyse og Marthe, g. m Kristoffer Tosterud.) Kari, f. 1769, g. m Peder

Feiring bygdebok

Kristensen Byrud, f. 1772 i Negard Byrud. (Barn: Jon Byrud og Jens Røise.) Nils, f. 1770, g. m Inger Kristiansdatter. Bodde på Trandum i 1825. Ingen barn. John, f. 1771, g. m Berthe Knudsdatter Bårli, f. 1786, på Lille Bårli. (Barn: Gunder. Reiste til Sverige p.g.a. militærtjenesten. Vart skreddermester i Gøteborg. Knut hadde farens bruk. Var sagmester og snekker. Gift med Anne Pedersdatter. Johannes. Døde ugift i 1844, 28 år gammel. Malene. Anne, g. m skredder Kristian Andersen Dokkenmoen.)

Anne Kathrine, f. 1773, g.m. Hågen Jensen Trandum i Søstun Trandum.

Ved skiftet etter Ole Johnsen i 1784 var bruttoen vel 366 rd. Halve garden var da verdsatt til 164 rd. Nettoen var 179 rd. som enka arvet det halve av. Hver sønn arvet ca. 16 og hver datter ca 8 rd. Løsoret var solgt på auksjon for 202 rd. - Da vart det to brukere i Solberg. Bruk 1. Som enke giftet Malene seg i 1786 med soldat Ole Jørgensen Aarnres, f. 1757. Hans foreldre var Jørgen Jørgensen og Margrethe Olsdatter i Jørnstun Arnes. Br. 1786 - ca. 1825 av halve garden. Den andre brukeren var eldste sønn i Ole Johnsens første ekteskap. Eiendommen vart delt i to og gjerdet inn, men begge familier bodde i samme hus.

I 1786 fikk Ole Jørgensen et obligasjonslån på 175 rd av sokneprest Wexel Hansen i Nannestad, og også et på 96 rd. i 1791 av Jon Kristoffersen Byrud. Barn: Margrethe, f. 1787, g. 1. g. 1812 m. Ole Hansen Bålsrud, g. 2. g. m. Oles bror Jens Hansen Bålsrud. Jørgen, f. 1790, d. 1791.

Da Malene døde i 1825, vart det sak mellom halvbrødrene Ole og Nils, som begge ville kjøpe den halvdelen av garden som Malene og Ole Jørgensen hadde hatt. Denne saka gikk helt til høyesterett før det vart avgjort at også denne del skulle tilhøre eldste sønn. Ole Olsens sønn Gulbrand hadde da overtatt etter sin far, så det var Gulbrand som vart eier av hele Solberg.

Bruk 2. Ole Olsen Solberg, f. 1753, d. 1837, g. 1. g. 1778 m. Mari Olsd. Brekkedal, f. 1758, d. 1779, g. 2. g. 1780 m. Kari Kristiansd. Flesvig, f. 1758, d. 1840. Kaveringsmenn for Mari og Ole var Kristoffer Byrud og Kristen Johnsen Byrud. De var også kaveringsmenn da Ole giftet seg 2. gang.

Oles foreldre var Ole Johnsen og Marthe Olsdatter i Solberg. Maris foreldre var Ole Hansen og Maren Kristoffersdatter i Nystun Bekkedal. Karis foreldre var Kristian Olsen og Annikken Gulbrandsdatter i Vestgarn Flesvik. Ole Olsen var bruker av halve Solberg fra 1776 til 1811. I 1776 fikk han et obligasjonslån på 98 rd. av Else Tydell. Pant i 3½ lispund tunge. Han fikk også et på 160 rd. i 1781 av Tosten Bjørnstad.

I Solberg er ei tegning av Ole Olsen på hans gamle dager. Se bildet. Han hadde hvitt, lokket langt hår, og ved sida hans skimtes hodet på to smdgutter. Tradisjonen sier at del er Henrik Wergeland som har laga den. Han var ofte i Solberg. Oppe i skogen fant han en stor stein som han mente ville passe fint til en bautastein. Den var hele 8 m. lang og 1,20 m. brei i rota, og tokjevnt av mot toppen, og var omtrent 0,60 m. tjukk. Det var et svare strev å få steinen opp fra fjellet den lå i. Men da de hadde fått toppen et stykke opp, rauk den av, så steinen vart liggende der. Nå er den borte.

Ole Olsen Solberg hadde ingen barn i 1. ekteskap. Barna i 2. ekteskap var: Marthe, f. 1781, g.m. Trond Olsen Berger, br. på Berger 1805-53. Gulbrand, neste bruker. Marie, f. 1784, g. m. Ole Kristiansen Myrer, br. 1814-58 i Nordstun Nord-Myrer. Anders, f. 1786, g. m Ingeborg Larsd. Alnæs. I Sandviken. Ole, f. 1789, g. m Kari Kristiansdatter. I Opsalenga. Først bodde de på Liumseie. Der vart deres barn Marthe Kristine født i 1824. (Hadde også barna Andreas, Bernt, Maren og Karen.) Kristian, f. 1791, d. 1814. Annikken, f. 1793, d. 1809. Anne Margrethe, f. 1795, d. 1809. Jon, f. 1798, g. 1824 m Marthe Østensd. Gårder, f. 1798. På Li i Ullensaker. (Barn: Ole, Andreas, Johan og Karl.)

VIII. Gulbrand Olsen Solberg, f. 1782, d. 1861, g.l.g. 1812 m Anne Jensd. Julsrud, f. 1780, d. 1818, g.2.g. 1819 m Anne Isaksd. Hoel, f. 1795, d. 1872. Annes foreldre var Jens Larsen og Marthe Larsdatter, br. 1768-86 på Søstun Julsrud, Eidsvoll. Anne Isaksdatters foreldre var Isak Børgersen Ømark og Margrethe Kristiansd., br. 1793-1822 i Nystun Vest-Hol, Eidsvoll. Margrethe var søster til Kari Solberg, så Gulbrand og Anne var søskenbarn. Bruker 1811- 51. Lånte 76 dl. i 1815 av Hans Olsen Julsrud mot pant i garden. Gulbrand vart soldat i 1803, underoffiser i 1807, var med ved flere trefninger i krigen 1807-14, og var kommandersersjant da han tok avskjed i 1815. Da vart han utnevnt til å foreta vaksineringen i Feiring. Før hadde Sophie Clouman, forvalter Cloumans «madame» gjort dette. (Forvalter på Feiring jernverk.) Gulbrand Solberg var en av dem som var med pastor Gamborg og liknet ut sølvskatten for året 1816-17. Sjø1 betalte han 4 daler for dette året, og 36 skilling for 1819-20. Han var i formannskapet for Hurdal og Feiring, var varaordfører i to perioder. Høsten 1843 sa han fra seg vervet som varaordfører og medlem av formannskapet fordi han hadde nådd aldersgrensen, 60 år. Det

Feiring bygdebok

var skifte etter hans første kone den 19/11-1818. Bruttoen var 273 dl. og da var garden tatt med for 180 daler. Nettoen var 94 daler.

Barn i 1. ekteskap: Jens, f. 1812, gift med ei enke etter en klokker på Nes, Hedmarken. Han var maskinmester på dampskipet «Jernbarden» fra det vart bygd i 1840 til ut året 1842. 17. mai 1843 reiste han til Stockholm, og der var han ansatt i en maskinforretning. Sist i året 1844 kom han heim og vart mester på Ådals Brug i Løten fra 14/4-1945. I januar 1855 kjøpte han 1/4 i dette bruket. Så var han forpakter på garden Ådalen. I 1871 flyttet han til Kristiania og vart maskinmester på Christiania Aktiebryggeri. De hadde ingen barn. Ole, neste bruker. Kristian, f. 1816. Barn i 2. ekteskap: Karl, f. 1820, g.m. Marie Olsdatter, enke etter Kristoffer Johnsen, br. i Okgarn Byrud 1834-42. (Barn: Andreas og Gustav.) Maries foreldre var Ole Taraldsen og Ingeborg Hågensdatter, br. 1793-1819 i Arstun Julsrud. Andreas, f. 1822, g. 1852 m Berte Maria Eriksd. Melby, f. 1833, fra Søstun Melby. Han vart utnevnt til å overta koppevaksineringsen da hans far sluttet med dette.

Andreas var skoleholder i «Nytt Nordre Distrikt» fra 7. jan. 1843, men hadde trulig Søndre Distrikt i Feiring seinere. Den 4. sept. 1844 deltok han i et sangkurs i Nannestad. Der skulle skolemestrene øves opp i sang, og der gikk også Ole Langård, Børger Rudstad og William Pedersen som alle var omgangsskolemestrer i Hurdal og Feiring. Andreas Solberg sluttet som skolemester i 1854.

Våren 1853 hadde han kjøpt presteenkesøtet Ømark i Hurdal. Ei tid var han bankkasserer, og var ordfører i Hurdal i 1870-77. Hans bror Bernt var ordfører i Feiring 1870-72, og det hente det sto «Kjære Broder» i breva ordførerne sendte hverandre om kommunesaker.

Isak, f. 1827, g. 1857 m Petronelle Jensd. Grotholmen i Stange. Kjøpte Habberstad-bakken av Ole Pedersen Habberstad i 1861 for 1500 daler. I 1862 solgte han fra kvernbruket med endel grunn for 800 daler, men gikk konkurs i 1864. Flyttet til Arendal, der de dreiv Arendal pensjonat. (Barn: Anne, f. 1858. De hadde også to sønner. Dattera overtok pensjonatet.) Bernt, f. 1829, g. 1858 m Karen Kristoffersd. Hoel. Kjøpte Nordstun Bjørndal. Maren, f. 1823, g. 1842 m Peder Olsen Flesvig. I vestre Vestgarn Flesvik. Anne, f. 1823, g. 1844 m Kristoffer Hansen Torgunrud. På Torgunrud.

IX. Ole Gulbrandsen Solberg, f. 1815, d. 1898, g. 1851 m Marthe Olea Brodshaug, f. 1821, d. 1887. Hennes foreldre var David Halvorsen og Eli Larsdatter i Halvorstun Brodshaug. Br. 1851-87. Betalte 1200 spd. for garden. Tjenere i Solberg i 1865 var Ole Olsen Solbergeie f. 1845, Margrethe Olsd. Solbergeie, f. 1843, og Margrethe Larsdatter, f. 1848. Tjenere i 1875 var Hans Olsen, f. 1857 og Jonette Hansdatter, f. 1857. Ole og Marthe Olea hadde disse barn: Gulbrand, f. 1852, d. 1860. Anton, neste bruker. David, f. 1857, d. 1859. Anne, f. 1858, g. 1887 m. Olaf Julsrud i Innistun Julsrud. Emilie, f. 1861, g. 1882 m. Ole Kristian Kristoffersen Alnæs. Kjøpte Vardeberg i Stange. Ingen barn. Gina, f. 1862, d. 1876. Dina Martine, f. 1864, g.m. Anders Nikolaisen Bjørnstad. I Kristiania. Oskar, f. 1867, g.m. Martine Bunes. Kjøpte Okgarn Minne for 20000 kroner og Negarn Minne for 14000 kroner i 1890. Solgte Minne for 38000 kroner i 1898 og flyttet til Minneverket. - Ole Gulbrandsen Solberg var med i herredsstyret, skolestyre m.m.

X Anton Olsen Solberg, f. 1854, d. 1912, g. 1887 m. Anne Marie Røise, f. 1867, d. 1955. Hennes foreldre: Dorthe Marie og David Røise. Br. 1887-1919. Han ga kr. 14.225 for garden. Tjenere i Solberg i 1891 var Mina Augusta Hansd. Torgunrud, f. 1873 og Agnes Josefine Andreasdatter, f. 1874. Anton Solberg hadde mange tillitsverv, var i herredsstyret m.m. Barn: Ole, f. 1888, d. 1965, g.m. Constanse, lærer i Våler, Råde og fra 1919 lærer og klokker i Rygge i Østfold. Se først i boka om hans arbeide med bygdebok for Feiring. Fikk Kongens fortjenestmedalje. (Barn: Marie, f. 1921, g.m. Andreas Roer, Rygge, f. 1916 Deres barn: Wenche, f. 1952, Berit, f. 1955 og Lars-Olav Anders, f. 1959). David, neste bruker: Oskar, f. 1892, g.m. Martha Jensd. Stenberg. Styret på Stenbys sjukehus' gardsbruk. Kjøpte Negarn Røyse ved Minnesund i 1928. (Barn: Åse, f. 1925, Marit, f. 1927, Bjørg, f. 1929 og Asgeir, f. 1930.) Martha, f. 1894, g.m. postfører Karl Brodshaug. På Bjørklund av Bjørnstad. Gunhild, f. 1898, d. 1899. Gunhild, f. 1899, g.m. gartner Reidar Sannerud, Nes, Hedmark. (Deres barn: Solveig, f. 1924, Kari, f. 1928 og Anne Marie, f. 1931.)

XI David Solberg, f. 1890, d. 1967, g. 1919 m Marie Alnæs, f. 1895, d. 1971. Hennes foreldre var Martine og Jørgen Alnæs i Nordstun Alnes. Br. 1919-58. Overtok garden for 100.000 kroner og føderåd. Solgte i 1938 hyttetomt på plassen Stuen til Anna og Georg Skaug. De siste husmannsfolka i Solberg, Jonette og Ole Solbergstuen, var døde året før. David Solberg var med i herredsstyret, skolestyret, styret for Feiring komm. elektrisitetsverk m.m. Marie Solberg var i fattigstyret. Barn: Arve, neste bruker, Else,

Feiring bygdebok

f. 1926, g.m. Gustav Skaalerud, f. 1916. På Hagalykkja, Eidsvoll. (Deres barn: Mette, f. 1955 og Bjørg, f. 1962.)

XII. Arve Solberg, f. 1920. Tok over i 1958. Interessert i sport. Har ca. 70 premier, de fleste for hopp på ski. Forbundsdommer i hopp på ski, styremedlem i 5 år i Romerike Skidommerlaug, i Feiring sparebanks forstanderskap, i herredsstyret - styremedlem i Eidsiva Brannkasse, i styret for Feiring ungdomslag, formann i Feiring idrettslag i 5 år - nærmere 20 år som styremedlem, - og dessuten i styret for en rekke lag.

Var i bygdeboknemnda. Tjener i Solberg i all si tid var Ingvald Jakobsen, f. 1904, pleiesønn i Solbergstuen. I 1974 fikk han Kongens fortjenestmedalje i sølv for lang og tro tjeneste.

Husmenn

Husmannsplassene var Søstun Stuen, Nordstun Stuen og Botten. Søstun og Nordstun Stuen lå oppunder skogkanten nord-vest for husa på garden. Botten lå ner for husa, ikke langt opp for den riksvegen vi har nå. Søstun Stuen er den eldste og den som var brukt lengst. Botten er ryddet sist. Det er ikke godt å si hvor langt tilbake det har vært husmenn i Solberg. I 1723 var det ingen husmann der, i 1845 var det to og i 1865 tre. I 1740 og utover noen år, bodde en som hette Steffen i Solberg. Kanskje han var i slekt til Myrer i Eidsvoll. Vi finner navn på disse av barna hans: Gudmund, f. 1741, neste husmann. Margrethe, f. 1745, d. 1781. Hun var på lægd da hun døde. Marthe, f. 1741, g. 1780 m Erik Kristensen fra Lille-Ås i Eidsvoll, f. 1751. Kaveringsmenn da de trolovet seg, var Isak Trandum og Ole Jørgensen Solberg. Erik var dagarbeider i 1801, og da bodde de på Pynten. Nils, g. 1790 m Margrethe Olsd. Flesvig. Kaveringsmenn var Kristoffer Byrud og Kristoffer Brekkedal. Kristian, f. 1744, g. 1779 m Anne Olsd. Solberg, f. 1756. Hennes foreldre var Ole Johnsen og Marthe Olsdatter i Solberg. Kristian Steffensen Solberg kjøpte østgarn Stenshol for 199 rd. i 1779. Han skiftet ut lånet på 50 rd. som de forrige eiere hadde hos Steffen Bjørnstad - som var økt til 66 rd. Han tok isteden et lån på 137 rd. hos Jens Larsen Julsrud. Han solgte østgarn Stenshol for 199 rd. i 1784 til Ole Hansen Sjø-Myrer, og overtok hans gard Arstun Sjø-Myrer. Var bruker der 1788-1815. Mens de var i Solberg, fikk de barnet John, f. 1780. Han hadde også sønnen Ole, f. 1784.

Husmann fra 1770 til 1819 var Gudmund Steffensen Solbergeie, f. 1741, d. 1819, g.m. Berthe Solberg, f. 1748, d. 1837. Hennes foreldre var Ole Andersen og Anne Nilsdatter i Solberg, og hun var søster til Ole Johnsens kone Marthe. Den 11/3-1770 ga Ole Johnsen Solberg bygselsbrev til Gudmund Steffensen på husmannsplassen Stuen. Barn: Mari, g.m. Hans Pedersen Bålsrud i Jonsrud. Marthe. Steffen, f. 1775, d. 1797. Margrethe. Anders, neste husmann. Hans faddere i 1780 var Kristoffer Rynes (Ole Johnsens bror Kristoffer Byrud), Kristian Solberg, Erik Kristensen Solberg, Mari Gudmundsd. Bålsrud og Marthe Steffensd. Solberg. - Gudmund Steffensen hadde 2 dl. i sølvskatt for året 1816-17. Anders Gudmundsen Solbergie, f. 1780, d. 1862, nasjonal soldat, g. 1802 m Johanne Toresd. Brekkedal, f. 1778, d. 1856. Kaveringsmenn for dem var Søren Brodshaug og Even Bjørnstad. Hennes foreldre var Thor Olsen og Marthe Olsdatter i Nordstun Bekkedal.

Barn: Steffen, f. 1803, d. 1821. Faddere på han var Ole Kristoffersen Rynes, Paul Kristiansen Brekkedal, Berthe ølsd. Rynes og Mari Kristoffersd. Brekkedal. Nils, f. 1810, d. 1827. Fredrik, neste husmann. Anders Gudmundsen hadde 2 rd. i sølvskatt for året 1816-17, og som husmann 34 sk. for året 1819-20.

Fredrik Andersen Solbergeie f. 1813, d. 1850, g. 1840 m Anne Kathrine Madsd. Lundberg, f. 1819. Hennes foreldre var Mads Madsen og Ingeborg Eriksd. (fra Bjørke) i Oppistua Lundberg i Skrukkelia. Mads Madsen kjempet sammen med «Gustenborgerern» i Høland og Aurskog i 1808 og 1809, og jagde svenskene på flukt. Fredrik Andersen vart husmann omkring 1842. I 1846-47 bodde de på Melby. Barn: Bernt, f. 1839, Andreas, f. 1841, d. 1845. Martin, f. 1843. Flyttet til Eidsvoll i 1863. Andrine, f. 1847, d. 1850. Anne Kathrine vart enke i 1850, og den 14. og 15. des. 1852 fikk hun tvillingene Andrine og Margrethe med inderst Bernt Olsen Bålsrud. Den 25/4-1858 fikk hun barnet Ingeborg med en svenske som hette John. Han var reist tilbake til Sverige da barnet kom. Barnet vart hemdøpt den 13/5 av Ole Gulbrandsen Solberg.

Husmann eller inderst i Stuen var også Ole Jensen Tosterudengen, f. 1830, g. 1858 m Kristiane Kristiansd. Svendby, f. 1835. Hans foreldre var Jens Hansen Tosterudengen og Margrethe Olsd. Solberg i Tosterudengen. Hennes foreldre var Kristian Olsen Svendby og Mari Kristoffersdatter i Bakkusenga. Barn: Joakim, f. 1858.

Feiring bygdebok

Husmann i 1865 var Bernt Olsen fra Eidsvoll, f. 1836, g. 1863 m Johanne Andersd. Alnæseie, f. 1834. Bernt Olsens far var Ole Olsen Solberg i Oppsalenga: - i Eidsvoll. Johannes foreldre var Anders ølsen og Mari Jensdatter i Alneseiet. Barn: Ole, f. 1863, d. 1865. Ole Kristian, f. 1866. I 1865 hadde de ei fosterdatter, Jonette Hansdatter, f. 1856 (seinere gift med Ole Solbergstuen), og der bodde også Anne Margrethe Karlsdatter Stubberud, f. 1844, med Sønnen Olaus Jensen, som var års-gammel.

Der i Stuen var også i 1865 husmann med jord, Isak Engebretsen Lium, f. 1819, d. 1879, g. 1848 m Inge Steffensd. Bjørnstad, f. 1823. Kontrakt skreiv O. Solberg og I.E. Solberg den 28/4-1863, og vitner var Bernt O. Solbergeie og Ole O. Solberg. Isak hadde før hatt Negarn Lium, som gikk til auksjon i 1861. Så kom de til Solbergstuen. Av de tre barna deres var det bare Ole, f. 1851, som levde opp. Isak døde i 1879, og Ole kjøpte Alvstun Årnes og flyttet dit med mor si.

Husmann med jord Ole Jensen Solbergeie, f. 1816, d. 1896, g. 1843 m. Anne Marie Gulbrandsdatter, f. 1820, d. 1904. Hans foreldre var Jens Hansen Bålsrud (Kroken) og Margrethe Olsd. Solberg, datter til Malene og Ole Jørgensen Solberg. Hennes foreldre var Gulbrand Gulliksen Fagernæs og Anne Halvorsdatter på Feiring jernverk. (Bodde i et av Verkets hus ved Bladtjennet.) Ole Jensen ryddet jord og bygde hus i Botten omkring 1850. Han hadde trulig hatt Engen ei tid. Bodde så i et hus som sto ovafor Stenset, og da var han husmann under Engen. I 1852 bodde de i Botten. Barn: Jens, f. 1842 i Tosterudengen

Jens drog på militærtjeneste. Seinere fikk de brev fra han at de skulle møte han på Minne, men brevet kom for seint. Han vendte aldri tilbake. Han hadde et barn, Olaus Karenius, f. 1865, med Anne Margrethe Karlsdatter. Hennes foreldre var Karl Hansen Stubberud og Anne Marie Nilsdatter. Olaus Solberg vokste opp hos skyldfolk i Dalsløkka, som lå litt nordfor Hemli i Eidsvoll. Som voksen arbeidde han pd Mustads fabrikk på Gjøvik, og giftet seg der med Oleanna Jakobsen. Flyttet til et sted ved Ljødal i Eidsvoll og arbeidde hos smed Bodin, en svenske som laga landskjente økser. Var siden ansatt ved Eidsvoll kretssykekasse. (Barn: Olga, Adolf, Jenny, Magnhild og Bergliot.)

Anne Margrethe, f. 1845, g. m. Hans Opsahlenga, Åsleia i Eidsvoll. Barn: Hans). Ole, f. 1847, husmann i Søstun Stuen. Andreas, f. 1850 i Bålsrudeie, d. 1852. Andreas, f. 1852 i Solbergeie. Andreas arbeidde i Bøhnsdalen fabrikk, fortalte Ingvald Jakobsen. Han kom full på arbeidet en morgen og var sint og galen fordi han fikk se at en syrebeholder var lekk, så han slo til den med ei slegge. Syra sprutet over han så han forbrente seg, og døde. Gulbrand, f. 1854, g. m. Kristine Hansd. Ørbæk. Se Stenset av Bålsrud. Hans, f. 1857. I Byrudenga. Martin, f. 1859, g. m. ei lensmannsdatter. På Fuglerudteiet i Eidsvoll. Agaton, f. 1861, g. m. Mathea. Arbeidde ved Bøhnsdalen fabrikk. Anton, f.?. Arbeidde ved Bøhnsdalen fabrikk. Joakim, f. 1864. Bodde på Fuglerudteiet.

Søskenene hadde Solberg til etternavn unntatt Ole, som skreiv seg for Solbergstuen, og Gulbrand, som brukte navnet Bålsrud, da han hadde kjøpt Stenset av Bålsrud.

I 1891 var ingen av barna heime lenger. Ole døde i 1896, Anne Marie i 1904.

Den siste husmannen i Solberg - og også i Feiring - bodde i Søstun Stuen: Ole Olsen Solbergstuen, f. 1847, d. 1932, g. 1877 m. Karen Jonette Hansdatter, f. 1857, d. 1932. Hans foreldre var Ole Jensen Solbergeie og Anne Marie Gulbrandsdatter i Botten. Hennes foreldre var Hans Olsen Brekkedal og Anne Marie Nilsd. Holkjærnet.

Hun hadde vokst opp i Solbergstuen hos Bernt Olsen og kone. Hun tjente i Solberg til hun giftet seg. Barn: Olga Josefine, f. 1890, g. 1913 m Harald Stefferud. På Stefferud. Ole Stuen var slakter. Han brukte ikke slaktemaske eller gevær til å skyte dyra med, han hadde ei tung treklubbe som han slo mot en pigg som de holdt mot panna på dyret. Når han så grisen han skulle slakte, brukte han si: «Grisen er pen den, men den børde hatt en mjølsekk tell.»

For lang og tro tjeneste i Solberg, over 50 år, fikk han Kongens fortjenstmedalje i sølv. Jonette og Ole hadde flere pleiebarn. I 1891 hadde de Maren Oleanna Hansdatter fra Eidsvoll, f. 1881. Der vokste også Edvin, f. 1888 (?) opp. Hans foreldre var Israel Nor og Dina Eriksd. Tosterud. Han reiste til Amerika i 1907. Ingvald Jakobsen fra Eidsvoll, f. 1904, kom til Solbergstuen bare to år gammel. Som voksen var han gardskar i Solberg hele sitt liv. Etter Jonette og Ole døde, har det ikke vært husmannsfolk i Solberg.